

Cuprins

INTRODUCERE	5
<i>Status quaestionis</i>	5
Titlul: Dumitru Stăniloae	10
Lumea	11
Viziunea filocalică	12
Structura și izvoarele lucrării	13
I. VIAȚA ȘI OPERA PĂRINTELUI DUMITRU STĂNILOAE ...	15
România	15
Tinerețea părintelui Stăniloae (1903–1927)	17
1927–1929, sub influența greacă	20
München, 1928, și teologia dialectică protestantă ..	28
Evenimente, studii și scrieri între 1929 și 1938	30
Al Doilea Război Mondial și primele cărți importante despre Lucian Blaga, Grigorie Palama și Iisus Hristos (1939–1945)	34
Activitatea părintelui Dumitru Stăniloae în contextul evenimentelor istorice din România în anii 1939–1945	41
Viața și activitatea teologică ale părintelui Dumitru Stă- niloae în România comunistă între anii 1944 și 1958 .	45
Anii de închisoare (1958–1963)	53
Următorii 30 de ani — părintele Stăniloae între anii 1963 și 1993	55
Concluzie și reflecții finale	64

II. CÂTEVA CONSIDERAȚII PRIVITOARE LA INSPIRAȚIILE ȘI METODELE TEOLOGIEI PĂRINTELUI STĂNILOAE	67
1. Ortodoxia	68
Teologia neo-ortodoxă	68
Observații despre teologia neo-ortodoxă a lumii . . .	72
2. România	78
România în căutarea României	79
România în scrierile părintelui Dumitru Stăniloae . .	82
3. Teologia în umbra comunismului	91
Biserică și stat	93
Cenzura	95
Ideologia materialistă	102
4. Biblia	105
5. Părinții și <i>Filocalia</i>	113
6. Limba	121
III. LUMEA ÎN LUMINA LUI DUMNEZEU	131
1. Creația lumii	132
Câteva observații introductive	132
Cinci argumente împotriva monismului materialist .	134
Primele cuvinte ale Bibliei — „întru început” (<i>Fc</i> 1, 1)	140
2. Motivul și scopul creației	146
În interiorul unei sinteze cuprinzătoare	147
Câteva particularități ale acestei viziuni sintetice . .	151
Spre nădejde	153
3. Transcendența lui Dumnezeu și relația Sa cu lumea	156
În interiorul modelului palamit	156
Lumea învăluită de razele dumnezeiești	162
Palamism și analogie	167
4. Mișcarea lui Dumnezeu spre creație	171
O creație minunată	171
Chenoza ipostasului divin	174
Chenoza iubirii	179

IV. STRUCTURI ALE LUMII	187
1. Finitudinea	187
Finitudinea întregului creat	188
Creația întinsă între finitudine și infinit	190
Finitudinea imprimată de infinitatea lui Hristos ...	192
2. Raționalitatea	194
Raționalitatea înrădăcinată în Dumnezeu și comunicată omului	194
Raționalitatea lumii în perspectiva umană	199
Apofatismul creației sau raționalitatea tainică	202
3. Unitatea	207
Complexitatea realității	208
Dumnezeu ca izvor al realității lumii	210
Unitatea lumii (între Dumnezeu și om) în Hristos ..	213
4. Mișcarea în timp	219
Timpul înrădăcinat în eternitatea lui Dumnezeu ...	220
Eternitatea lui Dumnezeu	222
Creația în mișcare în timp spre Creatorul ei	228
Dumnezeu care așteaptă (timpul lui Dumnezeu) ...	233
5. Spațiul	238
Spațiul văzut în lumina lui Dumnezeu	238
Spațiul în relația interpersonală	240
Dimensiunea teologică a spațiului	244
V. LUMEA ȘI OMUL ÎN DUMNEZEU	251
1. Sobornicitatea — o doxologie integrală	252
2. Aspecte antropocentrice ale creației	258
Lumea a fost creată pentru om	258
Omul ca micro- și macrocosm	260
Creația unificată în om prin Hristos	267
3. Lumea ca loc al dialogului	270
Dialogul lui Dumnezeu cu omul prin și în lume	271
Dialogul omului cu Dumnezeu prin, în și cu lumea ..	274
Lumea ca loc al dialogului între oameni	281

4. Spre dimensiunea finală	287
Personalizarea	288
Transparența	290
Spiritualizarea	296
Transfigurarea	301
CONCLUZIE	305
Bibliografie	313